

ALICE TISLER

100 AASTAT EESTI REVOLUTSIONILIIKUMISE
TEGELASE SÜNNIST

4. augustil möödub 90 aastat Eesti revolutsiooniliikumise tegelase Alice Tisleri sünnist. Aja-kuju jääb ta igavesti nooriks. 1918. aasta 23. veebruaril langes A. Tisler Punakaardi võitlejana Keila lahingus. Siis oli ta 24-aastane.

Asjatult ei kanna Kunda koolkool Alice Tisleri nime. Tarmuka neiu lapsepõlv ja noorusaastad möödusid Kunda külje all. Algul elati Kuusiku külas, hiljem kolis perekond Raudkatkule. Siia elama asudes oli Alice Tisler kaheksaastane ja kaheksaliikmelise perekonna vanima lapse. Ta tuli tal aidata perekonda tal pidada.

Kunda külakoolis omandas ta teadmised jäid andekale tütarlapsele napiks. Tundus, et õnn naeratab: Rakveres saava ristiema toetusel pandi Alice Tisler kihelkonnakooli.

Õppimist oli plaanis jätkata õpetajanna Zeeh koolis. Ent juba mõnda pärest tõmbas ristiema ootamatu surm unistustele talpist.

1910. aastal jättis A. Tisler kodu. Ta läks Tallinna koduga. Hakkaja teinud leidis ta tööd Tallinnas ja siit viitsid parema tegevuskoha otsingud teda Järva-Elavill. Oppides ilma tundmata puutus A. Tisler kõikjal kokku ebavõrdsusega. Naas- ta 1916. aastal Tallinna, sai

temast Vene-Balti Laevaehitustehase tööline ja sealse bolševike rakukese liige.

1917. aasta Veebruarirevolutsioonist peale osales Alice Tisler Tallinna revolutsioonisündmuste keerises. Temast kujunes tubli organisator ja sütitav kõneleja. Sageli esines ta koosolekutel ja miitingutel. Töölise seas popu-

laarne A. Tisler valiti VSDT(b)P Tallinna Komitee liikmeks. Leegitsevana, hoogsana, julgena esines ta töörahva ees, selgitas bolševike partei programmi sõja, rahu ja maa küsimustes. Võrsunud töölis perekonnast, oskas Alice alati äratada usku tööliisklassi ürituse võidusse. Neiu sartsakaid esinemisi said kuulda töölisel Kundas, Tallin, Raplas ja mujal.

Kui loodi Punakaart, oli Alice Tisler esimene naine, kes rivvi astus. «Töeline revolutsioonäär peab oskama käsitseada relva. Marxi «Kapital» ja püss on lahutamatud...» ütles ta seltsimeestele. Range sõjamehehoiak, hästiõmmeldud sinel ja hallist karakuldist müts andsid neiu noore ohvitseri välimuse. Selleks teda ka sageli peeti, sest otsustavust jätkus tal kõikides keerukates olukordades.

Järjekindlaks ja truuks revolutsioonivõitlejaks jäi A. Tisler oma lühikese elutee lõpuni. Kui 1918. aastal tuli Punakaardil vastu astuda saksa okupantidele, oli A. Tisler esimene vabatahtlikke, kes rindele läks.

«...Mina lähen... ja võitlen oma aate eest, kui tarvis, ka langen.» kirjutas neiu oma vanematele jumalagajätukirjas. Ebavõrdses lahingus andsid paljud punakaartlased oma elu. Ka Alice Tisler hukkus.

Austus vapralt revolutsioonivõitleja vastu elab edasi. 1978. aasta 27. oktoobril avati rohke rahva osavõtul mälestuskivi A. Tisleri sünnipaigas Kuura külas.

Helle OLL